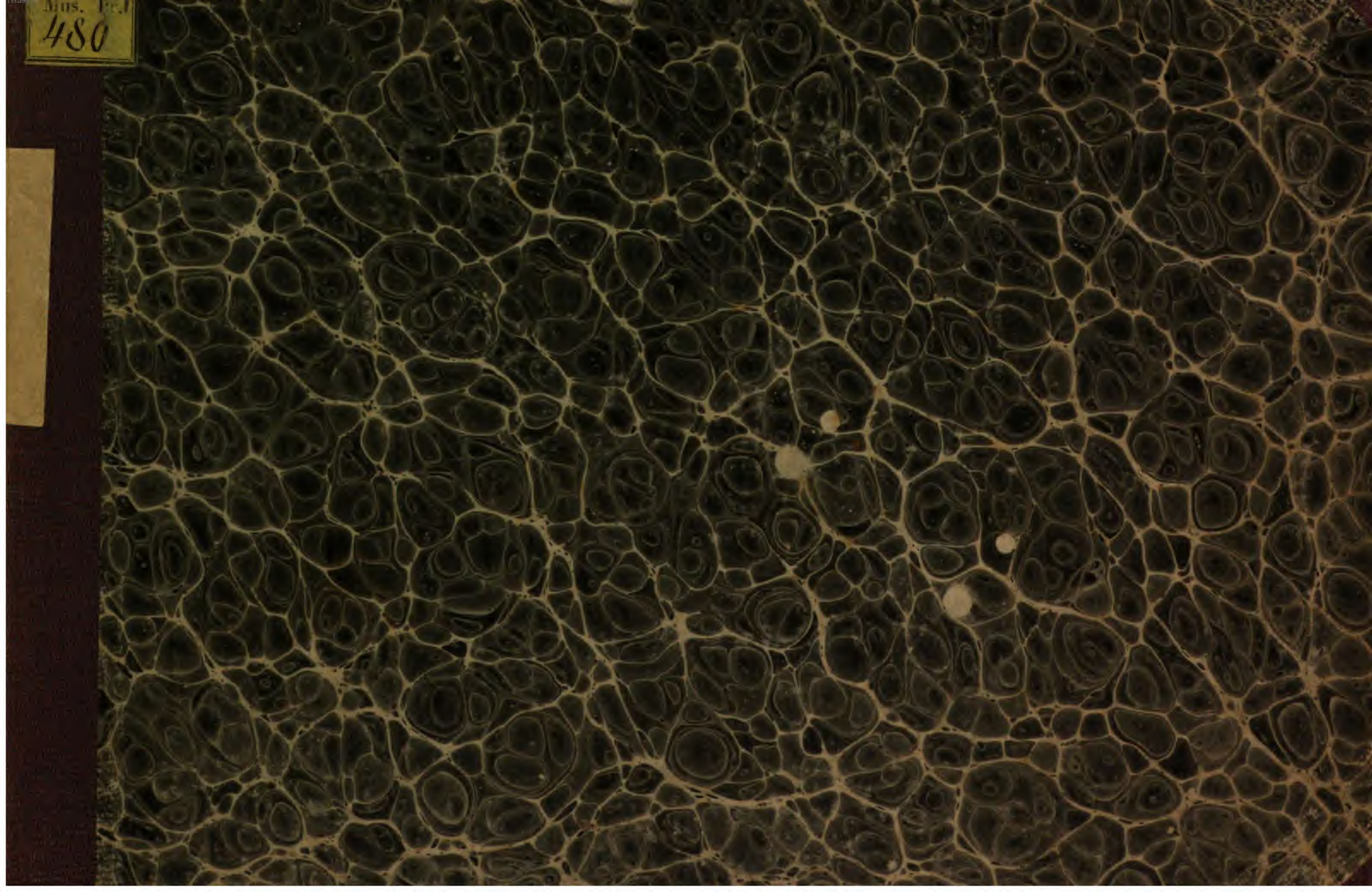

ms. no.
480

480-1

40

Saulandja

63

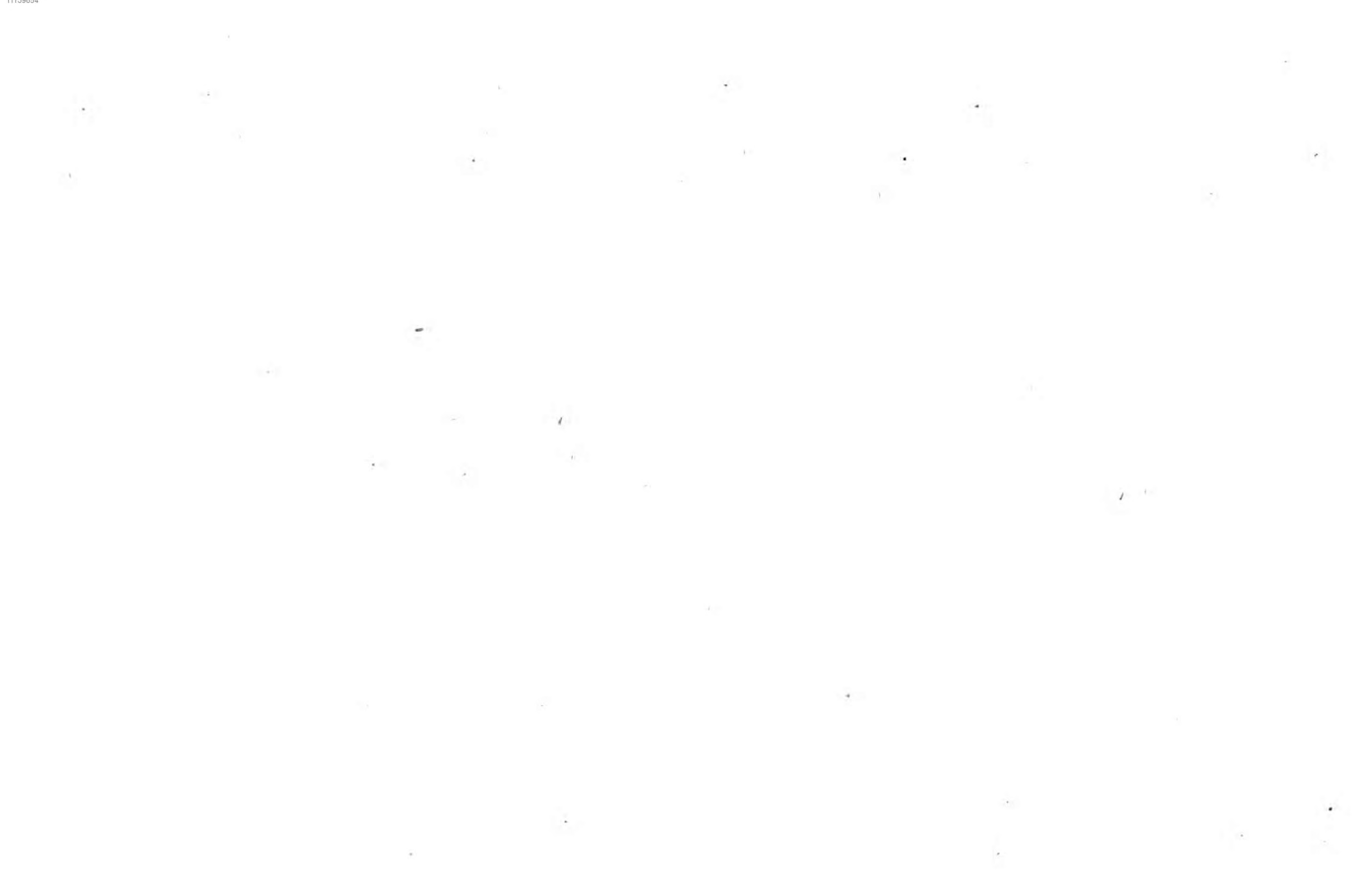

<36621589440015

<36621589440015

Bayer. Staatsbibliothek

SUOMEN KANSAN LAULANTOJA

PIANOLLA SOITETTAVIA.

I.

*Viikko-lehti
Suomen kansan laulanta
1904*

33 = B

Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran

Toimituksia.

15 Osa.

SUOMEN KANSAN LAULANTOJA

PIANOLLA SOITETTAVIA.

I.

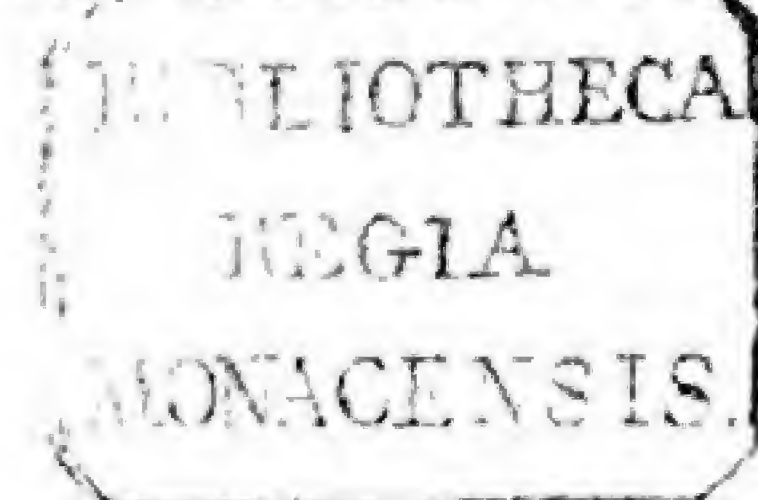
Helsingissä,

Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran kirjapainossa,

1849.

Imprimatur: *C. H. Molander.*

Alkulause.

Yleisensä on kansan laulanto vasta nykyisempinä aikoina paremmin arvollensa älytty ja miehiä kohonnut, jotka suurella ahkeruudella sen säveliä ovat ko'onneet ja ilmi tuottaneet. Ei Suomenkaan köyhältä kantelelta hiljattain kokonansa ystäviä ole puuttunut. Moni maamies on kütettävällä hartaudella senki suloisia soitteita kerännyt ja julki saattanut. Näin liitti herra Gottlund vuonna 1831 painetun Otavansa ensimmäiseen osaan 20 suomalaista paimen-soittoa, kantelella ja sarvella soitettavia. Kanteletaren ensimmäiseen osaan hankki Lönnrot 43 laulantoa, joista 20 on runo-nuotteja. Toissa vuonna painetun Runoseppänsä kaunisti myös herra Europaeus 10 runolaulannolla. — Kesämatkoiltamme Wiipurin läänissä ja rajan toisella puolen, vuosina 1847 ja 1848, tultiin mekin monta mielestämme kaunista laulantoa kuulemaan, ja kirjoitimme ne paperille. Erään soittoniekan avulla saimme kirjoittamamme pianolle sovitetuiksi, ja edistyi tämä keräys meiltä muutoinki sikäli, että jo mennä vuonna Joulukuussa saatoimme jommoisenki joukon nimitettyjä laulantoja Suomen Kirjallisuuden Seuralle tarjota. Tutkiessansa löysi kyllä Seura niissä

monta virhiä, niinkuin olikin, mutta päätti net kuitenkin ynnä muiden, kirjastossansa löytyvien, käsikirjoittamien laulantoin kanssa parannuksilla painettaviksi, ja sopi myös yhteen, että vastakin vähissä vihkoloissa toisia tämän kaltaisia laulannoita pränttäihin toimittaa. — Näin syntyi siis tämä laulanto-kokous, joka niinkuin ensimmäinen vihko nyt Yleisön käsihin annetaan.

Koko tämän vihkosen laulannot sovitti vihdoin herra K. Collan toimellisesti nykyiseen pukuunsa ja näki vielä niistä painettaissaki suurta vaivaa, josta kaikesta häntä puolestamme tässä julkisesti kiitämme. Erittäin tulee meidän myös kiitollisuudella mainita herro Paciusta, joka alltiisti on neuvotellut monien näiden laulantoin sovituksessa.

Tämän vihkosen 50:stä laulannosta, joista 20 jälkimmäistä ovat runolaulantoja, on 49 ennen painettua, ja useimmat niistä Kantelettaresta lainatut. Ennen painamattomista on taas 8 Lönnrotin lähettämätä. Paanajärven, Suistamon, Suojärven ja Savitaipalen runolaulannot ovat herra Europæukselta. Herra kappalaisen Grönqvistin Kirjallisuuden Seuralle lähettämistä uusimmista laulu-päistä on tähän otettu meidän N:o 40. Herra tohtori Ingmannin antamia ovat N:o 24 ja kolmas runolaulanto, joista jälkimäinen sen mukaan on kirjoitettu, kuin net kolme runoniekkaa Kymäläinen, Makkonen ja Puhakka täällä Helsingissä kuultiin runoa laulavan. — Missä laulannon kotipaikka oli tietynä, on se myös ilmoitettu; missä se taas on ilmoittamatta, taikka emme tiedä, mistä laulanto on saatu, taikka taas on itse laulanto niin tuttu lähes koko Suomen niemelle, että mahdotonta on ollut sanoa, miltä paikkakunnalta se alkuansa lienee, ja miltä ei. — Toisintoja tähän on pantu se kuin on tietty, kuitenkin niin, että päälaulanto aina on etu-kynnessä.

Niitä vasten, jotka laulantojen rinnalla ehkä itse laulutki kokonansa oppia haluaisivat, seuraa tässä myös kaikki niiden laulujen sanat täydellisesti ja erillensä präntättyinä, jotka itseki osaamme. Monelle laulannolle emme tunne enempää sanoja, kuin net, jotka nuottien alle ovat pantuina. Muutamia vallan joutavia laulusanoja emme kuitenkaan sen veroisina ole pitäneet, että niitä ollenkaan tähän olisimme liittäneet, josta varmaan toivomme ett' ei Yleisö meitä panetelle.

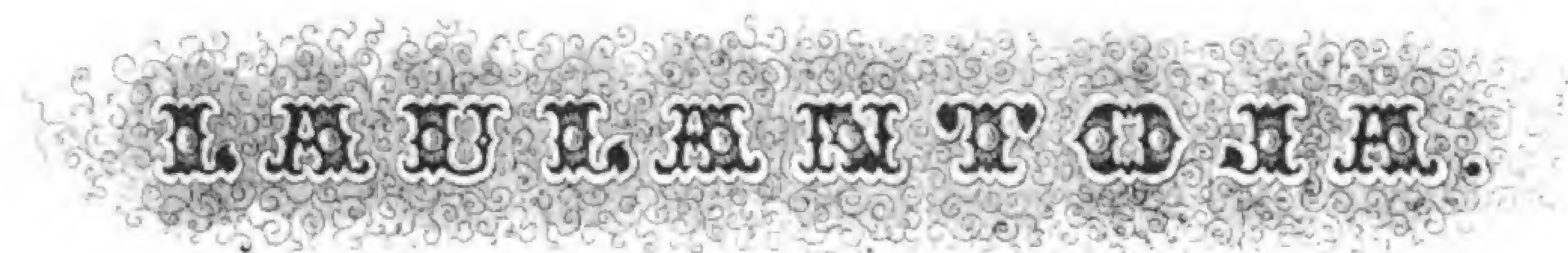
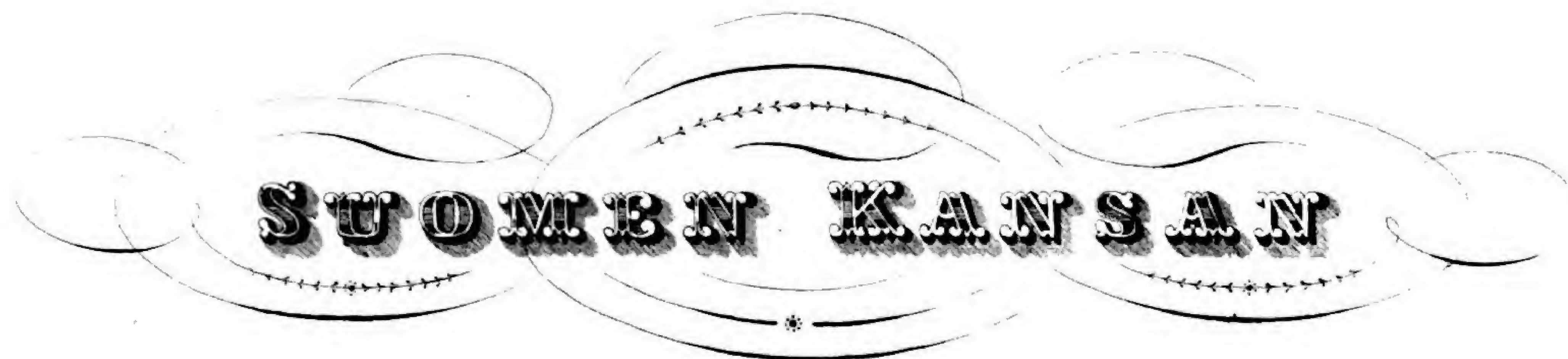
Tämän vihkoisen alkuun liitetyn kuvan on herra Godenhjelm hyvyydestä piiruttanut. Se kuvailee Jääsken pukuun vaateuttua neitiä, ja näyttää tämä vaateparsi olevan mitä vanhan-aikuisempia Suomessa.

Helsingissä 1:nä päiv. Joulukuuta 1849.

A. Reinholm.

I. LAULUJA.

1.

1.

Moderato.

Ensimmäinen Suomesta.

Ehto tu lee, il ta jou tuu, i lo lin tu lau laa. Mi nä len nän löy häy tän

Kul la le ni kau laan, Mi nä len nän löy häy tän Kul la le ni kau laan.

2.

Andantino.

Uudelta kirkolta.

Voi, voi, kun kullallein on niin pitkä matka! Kap pa le on kangasta, ja viis tan verta vet tä.

2.

Allegretto.

Läksin mi - nä käy - mään Sihen lak - soon, kussa kuun - te - lin päi - vää ,
ke - sä - yö - nä

3.

Rannalla itkiä.

Kussa lin - tu set lau - laa, Metsä kanatki ne pauhaa, Ja mun sy - ä - meni et si le - po - a ja rauhaa.

4.

Toivoton rakkaus.

Andante espressivo.

Sy - ä mestä ni ra kastan sua e - li nai - ka - ni, Jos kohta on ki tur ha jo kaikki toi vo - ni .
Se rakka - u - en ki - pi nä, joka syttyi rin - ta - han, Ei tai a ennen sammua, kun pääsenhauta - han .

Allegretto.

Karjalan tyttö.

1. Mi nä o len Suomenneito, Suomen koria kuk ka; Mo ni poi ka mi nu a jo houkutte li huk kaan.
 2. Ruusu ei oo kauniimpi, kun tyttö Karja las sa, Ei kä tois ta tar vi ta, kun o len maa li mas sa.

(Toisinto.)

Allegretto.

1. It ket tää ja su ret taa ja huoleks tahtoo tul la, Muill'on koissa kulta sen sa, ei kä o le mul la.
 2. Mi nun kul ta kau ka na ja kauas taisi men nä, Ei pä sin ne pie net lin nut i äs sän sä len nä.

4.

Allegretto.

7.

(Toisinto.)

Mi - nä o - - len pie - ni pii - ka, toi - sen ta - lon or - - ja, or - - ja,

Tuo - ta ai - na la - jat - te - len, ku - ka mi - nun kor - jaa, ku - ka mi - nun kor - jaa.

Moderato.

8.

Tuopa tyt - tö, kaunis tyt - tö kante - let - ta soit - ta, Mo - nen mie - hen miellyt - lää, ja puole - hen sa voittaa.

9.

Allegretto.

Rai ta kas voi ran nal la, ja y li muita pui ta. Minun kul ta kaunis on ja kauni himpi mui ta!

10.

Allegretto.

Jos en mi nä o lis sil mi ä si nä hää kää nä saa nut, Niin nyt o lis sy ä me ni le vossan sa maa nut.

6.

11.

Allegretto.

Kyl - lä - pä mi - nul - la - ki kul - ta o - li vaikk' ei kukaan tien - nyt; tien - nyt;

Nyt sen on jo, nyt sen on jo ko - va on ni vie - nyt, Nyt sen on jo, nyt sen on jo ko - va onni vienyt!

12.

*Allegretto.**Eivennavalta.*

Ei nyt e - nää, ei nyt e - nää ke - sä - marjat au - ta, Minun kul - ta - ni rakkaus on ruostunut kun rauta.

Moderato.

13.

Lempalasta.

Jos on nätti nei-to-nen, Niin kyll' on po-tra poi-ka-nen, laa, la-la lai-laa, la-la-la-la lai-laa.

14.

Turvaton.

Tempo giusto.

On-ne-ton olin minä ol-les-sa-ni, On-ne-ton tähän kylään tul-les-sa-ni

ta-la-ta-la, ta-la-ta-la tai-ta-laa, ta-la-ta-la ta-la-ta-la tai-ta-laa!

15.

Moderato.

Toksavasta.

Näin mä li-kan il-lal-la, kaunis kas-voil-tan-sa, Virt-tä vei-sa-si su-lois-ta

a-holl' as-tuis san-sa. Ral-lal-la laa, ral-lal-la laa, ral-la-la-lal-la lai-laa!

16.

Hyljätyn Suru.

Moderato.

Hoi on, hoi on huolettaa, ja hulluks' tai-an tul-la; Kul-ta-ni on vallat-tu-na, jok'o-li en-nen mulla.

17.

9.

Vaivainen Poika.

Giocoso.

Voi mi nä, voi minä vai vainen poi ka! Mikä si nun, mikä sinun vaivainen poika? U ni minun, u ni minun vaivainen poika!

18.

Allegretto.

Ei lapsist' o le mi tään, ei lapsist' o le mi tään. Aika tyt tö, ai ka tyt tö nai a mun pi tää.

19.

Allegretto.

Eksotasta.

Matkamies hän mi nä o len kulke vai nen poi ka! Tuuli a il lan lai lai lai laa, Tuu hi a il lan lai laa!

Risoluto.

20.

Rivennalta.

Pa-rem-pion ol-la tyt-tö-nä, kuin ol-la toi-sen or-ja: Tuuli a-il-lan lai-lai-lai-la, tuu-li-a il-lan lai-la!

Moderato.

21.

Raumalta.

O-le nu-or-ra iloissas' Tee leikkiä kunniall' I-loll' saapi sul-haistas', Mei-än ta-lon pi-hall'

22.

Hyvä il-ta minun lin-tu-sein, kaunis ihana kukka; O-le mi-nun ar-ma-ha-ni, mi-nun avio-sukka.

23.

11.

Allegretto.

Onneton Nuorukainen.

Ah, voi kuinka kauhi-as-ti su-ru vai vaa mieltä-ni, Kun mun täy-tyy läh-te-ä, ja tän-ne jät-tää kul-ta ni!

24.

Tempo giusto.

Lesken Laulu.

© Rymäläinen.

Kuul-kaapa kul-ta-set su-rul-li-sen lau-lu-a, Kuin hän mur-hees-sa kyi-kut-taa: Ja
Kaikki mi-tä mail-massa lie-nee mur-hetta mi-nul-le muis-tut-taa: Ja

kuul-kaa pas kul-ta-set su-rul-li-sen lau-lua Kuin hän mur-hees-sa kui-kut-taa.
kaik-ki mi-tä mail-mas-sa lie-nee, mur-het-ta mi-nul-le muis-tut-taa.

25.

Kreivin sylissä istunut.

Allegretto.

Mi - nä sei - soin kor - ki - al - la vuo - rel - la, Vi he - riäi - ses - sä lak - sos - sa;
He las - ki - vat lai - van ran - nal - le, Kä - vit maal - len as - tu maan;

Näin, näin mi - nä lai - van sei - laa - van, Kolme krei - vi - ä lai - val - la.
Ja se nuo - rem - pi krei - veistä kai - keis - ta tu - li mi - nu - a kih - laa - maan.

26.

Moderato.

Syn - ki - ä, kolk - ko on syn - ty - mä - maa - ni, Ko - van on tuo - mi on an - ta - nunna, an - ta - nut.

Kultaselle.*Allegretto.*

Mi nun kul tain kau nis on, sen suu kuin auran kuk ka, Si ni set sil mät

sil lä on, ja kel ta nen sen tuk ka. E lä su re soria tyt tö,

vaikk'oot toi sen or ja! Koh ta ku luu kuu si vuotta, Kyllä si nun kor jaan.

Moderato.

Paimen-tytön laulu.

Invalta.

Lin - nut ne lau - laa ja kä - et ne kuk - kuu, Pai - me - net - ki soit - taa.

Pää - stä tyt - tö - pai - men pois, Jo nyt päi - vä koit - taa! koit - taa!

Welisurmaaja.

Allegretto.

Mis - täs tu - let, kus - tas tu - let, Poi - ka - ni i - lo - nen? - nen?

Me ren ran nal ta, me ren ran nal ta, äi ti ni kul ta nen! äi ti ni kul ta nen.

30. Kultani.

Moderato.

Minun kul ta ni kau kana kukkuu, Ai na Saiman ran nal la, Minun kul ta ni kau ka na kukkuu, Ai na Saiman

ran nal la; Ei o le ruuhta ran nal la, Jo ka mi nun kul ta ni kan nat taa! kannat taa!

11. RUNOJA.**1.****Tavallinen Runo-Laulanto.***Tempo giusto.*

Mie-le-ni mi-nun te-ke-vi, Ai-vo-ni a-jat te-le-vi,

Läh-te ä-ni laula-ma-han, Saaha-ni sa-ne-le ma-han, Su-ku-virttä suol-ta-mahan, Laji-virttä laula-mahan.

Sa-nat suussa-ni su-la-vat, Pu-he-et pu-toe-le-vat, Kie-lle-ni kerki-ä-vät, Hampahil-le-ni ha-joovat.

(Kalevalan alku.)

2.

Toisinto Pohjanmaalta.

17.

Sor - sa soit - ti kan - te - let ta, Ve - si - lin - tu vem pe - let - tä.

3.

Toisinto Savosta.

Mie - le - ni mi nun te - ke vi, Ai - vo ni a - jat te le - vi.

j. n. e.

4.

Maanajärveltä.

Ko - ti - kor - ki - a - nä - ky - vi, Ait - ta kau nis kal - jot - ta - vi, 1. 2.
Jos - sa veikko - ni vi - ru - vat, Sis - ko - ni si - rot - te le vat.

5.
(Tuuvittaissa .)

Uudelta Kirkolta.

Mi - nä tuu - vin tut - tu - a - - ni, Lie - kut - te - - len lin - tu - a - - ni,
Kas - vat - te - - len kau - nois - ta - - ni, I - ha - nais - ta - - ni i - me - tän.

6.

Mi - kä lie mi - nus - ta näh - ty, Ku - ka kum - ma - - nen kat - sot - tu,
Kun ei suos - tu suu - ret sul - hot, Sul - hot suu - ret ja so - ri - at.

7.

Wiron tavalla.

Mie - le - ni mi - nun te - ke - vi, Ai - vo - ni a - - jat - te - le - vi.

19.

8.

Allegretto. Suistamosta.

Pah' on or-ja - na e - le - ä, Käyä toi - sen käs-ky - läis-sä; Käyä - toi - sen käs-ky - läis-sä,
 Teen mä työ-tä työn a - jal - la, Wään - nän harti - on vä - el - lä. Wään - nän harti - on vä - el - lä.

9.

Allegretto. Toksosasta.

O - lin mä poi - ka pikka - rainen, ko - li - na. O - lin mä poika pikka - rainen, ko - li - na.
 Kol - men - kym - me - nen ke - soinen, ko - li - na. Kol - men - kymmenen ke - soinen, ko - li - na.

10.

Allegretto. Suojärveltä.

Mi - kä se tuo - al - la nä - ky - vi? Oi, oi, oi, Ta - lo se tuo - al - la nä - ky - vi, oi oi, oi.

11.

Rivennavalta.

Ily vä tyt tö nen e lä mā,
 Vii li ol la vil la pää nä
 Kau nis kä yä kar va _ _ _ pää _ _ _ nä,
 Vii li vil la har ti _ _ _ a _ _ _ na. j. n. e.

12.

Toksovasta.

Allegro vivace.

Näin on häitä häilähtihin, näin on häitä häiläh ti hin,
 Pi _ _ to loita pil lat ti hin, pi _ _ to loi ta pillat ti hin.

13.

Me ne myö _ _ _ ten,
 myö _ _ _ ty
 nei _ _ _ to!

14.

Sakkulasta

Allegro.

La, la, la, la, laa, laa, Läkkaäm' mustat muille maille, La, la, la, la, laa, laa, Tuhmat toi sil le ve sil le.

15.

Mi tä vu o ri voi vot te let?

16.

Toksoyasta

Allegretto.

Tansi - kaam me me ta - sa - set, Not - ku - kaam me nuo - ru - kai - set!
O - ven suus - sa, or - ren al - la, Pe - rän puol - la' pen kin al la.

22.

Allegretto.

Ru - vet - kaamme, roh - jet - kaamme, kau - niis - sa jou - koss', Äl - k ä äntäm me hä - vet - kö! kau - niis sa joukoss!

Ruветkaamme, rohjetkaamme,
 Kauniissa joukoss',
 Älkäs ääntämme hävetkö!
 Kauniissa joukoss',
 Vaikk' on lapset laulamassa,
 Kauniissa joukoss'.

Pikkuiset pirisemässä,
 Kauniissa joukoss',
 Heikot virret heittiöillä
 Kauniissa joukoss! j. n. e.

(Ritvalan Helan alku-sanat.)

18. (a.

Su ru tu - li Suo - men maal - le. Ai, ai, Suo - men maal - le.

18. (b.)

Musical score for piece 18. (b.) in G major, 2/4 time. The melody is in the treble clef, and the bass line is in the bass clef. The lyrics are: Su - ru - tu - li Suo - men, poi - ka - sil - le, Oi, oi, poi - ka - sil - le!

19.

Allegretto.

Sakkulasta.

Musical score for piece 19, marked Allegretto, in G major, 2/4 time. The melody is in the treble clef, and the bass line is in the bass clef. The lyrics are: Hoi, laa - ri il - lan laa, tul - lan - laa - ri - lee - na! Lau la, lau - la kie - li kei - to,

First ending of piece 19, marked 1. and 2. The melody is in the treble clef, and the bass line is in the bass clef. The lyrics are: tul - lan - laa - ri - lee - na! lee - na!

Moderato.

Kun mun kul ta ni tu li si, ja tu li si, Ar ma ha ni as te lei si, as te leisi.

Tun ti sin mä tton tu los ta, ja tu los ta Ar vo ai sin as tun nas ta, as tun nas ta.

I. Laulujen sanat.

3. Rannalla itkiä.

Läksin minä kesäyönä käymään
Siihen laksoon, kussa kuuntelin päivää,
Kussa lintuset laulaa,
Metsäkanatki ne pauhaa,
Ja mun syämeni etsi lepoa ja rauhaa.

Katsoin minä alas vetten puoleen,
Nä'in rannalla tytön kauniin ja nuoren,
Joka istui ja itki,
Katsoi aaltoja pitkin,
Ja hän oli surullinen joka hetki.

»Mitä itket sä raukka rannalla yksin? —
Ja sun silmistäsi veet vierivät nytkin.

»Mikä tuska ja vaiva
Sinun syäntäsi kaivaa,
Ei anna syän-yölläkään hoivaa?»

Hän vastasi: »sepä suru mua vaivaa,
Kun ei koskaan tule takasin se laiva,

Jossa kultani kulki
Poikki aaltojen julki;
Minun jätti ja surun syämehen sulki.

Jo nyt outellut olen viikkoa kaksi
Juuri tyhjään, näy ei tulevaksi;
Mikä mahtanee olla!
Jopa taisiki kuolla,
Vain on vankina meren toisella puolla.»

Ja hän katseli vähän aikaa vielä,
Näki aalloilla pilven punertavan siellä; —
Pilvi ei ollut vainkaan,
Tunsi kultansa laivan —
Ylistetty nyt luoja maan ynnä taivaan!

4. Toivoton rakkaus.

Syämestäni rakastan sua elinaikani,
Jos kohta onki turha mun kaikki toivoni.

Et kyllä itse luvannut mua koskaan heittää näin;
Vaan köyhyyteni tähden mä hyljätynsi jain.

Sä syämesi annoit ja jälle pois otit,
Toiselle rakkautesi minusta vierotit.

Se rakkauen kipinä, joka syttyi rintahan',
Ei taia ennen sammua, kun pääsen hautahan.

Kun aurinkoinen loistaa taivaalla palava,
Niin kaunis myös se rakkaus oli meissä alkava.

Nyt kyyneleni vuotaa, sen kaikki näkevät,
Ja päiväni on pitkät ja kovin ikävät.

Kuin linnut oksapuissa kauniisti laulelee,
Niin suru syäntäni kovemmin kaivelee.

Ja kukat kaikenlaiset kukoistaa keolla,
Vaan ei ne anna mulle tuskista lepoa.

Ah, kuhun otan tieni ja kusta levon saan,
Kun sinä mun nyt hyljäsit ja heitit kuolemaan!

Moni se kyllä luuli mun suotta itkevän,
Ja käski kaiken huolen mun pois heittämän.

Vaan kuinka ystäväni mä taian unhottaa?
Ei koko maalimassa ole toista semmoista.

Nyt la'annen laulamasta, virteni lopetan;
Sinulle hyvin kaikki käteesi toivotan!

5. Karjalan neito.

Minä olen Suomen neito, Suomen koria kukka,
Moni poika minua jo houkutteli hukkaan.

Ruusu ei oo kauniimpi, kun tyttö Karjalassa,
Eikä toista tarvita, kun olen maalimassa.

Minä tyttö, kaunis tyttö, kun mun pojat näkee,
Huoli syttyy syämehen, mieli naia tekee.

Kaunis tyttö, siivo tyttö, siivon nimen kannan,
Enpä minä joka pojan halata'kaan anna.

6. Kultaansa sureva.

Itkettää ja surettää ja huoleksi tahtoo tulla,
Muill' on koissa kultasensa, eikä ole mulla.

Minun kultani kaukana, ja kauas taisi mennä,
Eipä sinne pienet linnut jässänsä lennä.

Kunpa se pieni lintunenki sanoman nyt toisi,
Suru menis mielestäni, parempi mun oisi.

Lennä, lennä lintu rukka, puhu kuullakseni; —
Kävitkö sinä kullan maalla, näitkö kultaseni,

Sano kuinka kullan maalla aamu armas koitti;
Iloisnako elettiin, vaiko suru voitti.

Mitä näit sä muutaki ja näitkö vielä senki,
Jos oli kaikki tervehet ja kulta liiatenki.

Tule jo kulta tälle maalle, tule poika kulta,
Ettei tulis turhaan tämä ikä nuori multa.

7.

Minä olen pieni piika, toisen talon orja,
Tuota aina ajattelen, kuka minun korjaa.

Niinkuin vene vähänen sen kovan tuulen käessä,
Niin on piika pienonen vierahassa väessä.

Voi ett'oonki syntynyt ja voi ett'olen luotu,
Äitin maiolla ravittu ja maailmahan suotu!

Päiv' on pitkä, ikävä ja iloton on ilta,
Ouoilta ei ole apua, ei turvaa tuttavilta.

Eik' oo yhtään ystävätä, kaikk' on vihamiehiä,
Miero paljon pauhuaa ja kuluttavi kieliä.

Kaikki minua vihaavat ja vihaavat kun käärme,
Soisivat mun menevän ja hukkuvani järveen.

Vaan en huoli mistänä, kun olen piika vakaa,
Maalima mahtaa soimata mua eestä taikka takaa.

Enpä huoli maalimasta, huoli en paljo kestään,
Maalimassa vihataan ja vihat kauan kestää.

Enkä huoli itkeäkään, enpä huoli vainen,
Ja jos kuinka itkisinki, se ois yhenlainen.

Itku silmät pimitää ja mure muoven muuttaa,
Nuorellenki neitoselle hiukset harmaat tuottaa.

12.

Ei nyt enää, ei nyt enää kesämarjat aita,
Minun kultani rakkaus on ruostunut kun rauta.

Kultani käypi Suomen maita poikki sekä pitkin,
Kylän naiset nauroivat ja minä raukka itkin.

Minun kultani riipottaa ja nappaa muillen suuta,
Minä raukka rakastan, enkä taia muuta.

Miksis, kultani, kylmenit, et ole niinkun ennen,
Yli selän soutelit ja tulit aina tänne.

14. Turvaton.

Onneton olin minä ollessani,
Onneton tähän kylään tullessani.

Maalima minua nyt paljonki vaivaa,
Ja minun eteheni kuoppaa kaivaa.

Ystäväni on myös ynsiäksi tullut,
Kun hän on maaliman juttuja kuullut.

Kuule'pas kultani, vielä sana yksi:
Kuinka tulin minä näin hyljättyksi?

Kuka sinun eksytti rakkauen tieltä?
Tule, tule kertaki luokseni vielä.

Muistatko muinen kun marjassa käytiin,
Ahosilla istuttiin, leikkiä lyötiin?

Päivä se paisti ja pienet kukat loisti;
Kukatki ne ketosilla iloamme toisti.

Ei ole ajat enää, niinkun olit ennen,
Entiset ajat ovat olleet ja menneet.

Olen ma kun kyyhkynen vierahalla maalla,
Lentävä lintunen taivahan alla.

Olen ma kun oksalla varpunen pieni,
En ticä kuhun otan matkan ja tieni.

Nuoruus-ikä rientää ja aikani kulkee;
Jopa noista vaivoista väsymyski tullee.

Päiväni päättyy ja elämäni katkee,
Multa se mureheni peittää ja kätkee.

15.

Näin mä likan illalla, kaunis kasvoiltansa,
Virttä veisasi suloista aholla astuissansa.

Kävin sitte toissa päänä, kävin kultani luona,
Ilo oli mennyt mielestänsä, kauneus pois puonna.

Vaan elä likka murheen ala itsiäsi anna,
Iloisella syämellä kauneuttasi kannaa.

Nauru tytön kaunistaa ja nuoremaksi muruttaa,
Sepä monen miehen mielen iloiseksi tuottaa.

Itku silmät pimittää ja pahapa tuo lieneen,
Eipä likka itkevä oo pojan nuoren mieleen.

Nuoret likat, naimattomat, kaikki kesäpäivät
Tanssin kanssa rallatellen käsityksin käykää!

16. Hyljätyn suru.

Hoi on, hoi on, huolettaa ja hulluksi taian tulla;
Kultani on vallattuna, jok' oli ennen mulla.

Vesi vuotaa silmistä ja suru syämen kaivaa,
Voi nyt tätä ikävää ja tätä suurta vaivaa!

Tämä viikko on pitempi kun koko mennyt vuosi,
Eikä kestä silmätkään, kun paljo vettä vuosi.

Mitä onpi rikkautesi rakkaudesta vastaan?
Maast' on kulta kotosin ja syän taivahasta.

Jos en olis silmiäsi nähä'känä saanut,
Niin nyt oisi syämeni levossansa maannut.

Nyt on syämeni surunen ja itku kyllä kestää,
Enkä löyä lepoa ma maalimasta mistään.

Eikä kauan kestä'känä, ennenkun ma kuolen,
Heitän tänne vaivani ja surun sekä huolen.

19.

Matkamies hän minä olen kulkevainen poika,
Tuulia illan lai lai laa, ja tuulia illan lailaa.
En mä ole tietäjä, eikä mikään noita,

Tuulia — — —
Mie se olen aika poika, ajan aina suoraan,

Tuulia — — —
Juomariks' mie sanotaan ja juomari olen totta;

Tuulia — — —
Mistäs hänen joka likka juomattoman ottaa?

Tuulia — — —
En mä olis polo poika tänlaiseksi tullut,

Tuulia — — —

Kun en oisi joka likan ystäväni ollut.

Tuulia — — —
Ei nyt auta viina-ryypyl', eikä muulla millään,

Tuulia — — —
Ei saa likkoi, likistellä, eik' voi olla sillään,

Tuulia illan lai lai laa, ja tuulia illan lailaa.

21.

Ole nuorra iloissas',
Tee leikkiä kunniall',
Holl' saapi sulhaistas'
Meiän talon pihall'.

Nuoren ilot, paratkoon!
Pian sinulta puuttuu,
Siinä leikin loppu on
Kun piika vaimoks' muuttuu.

23. Onneton nuorukainen.

Ah, voi kuinka kauhiasti suru-vaivaa mieltäni,
Kun mün täytyy lähteä ja tänne jättää kultani!

En mä sinua, kulta-likka, taia koskaan unhottaa,
Enkä muien tyttöin päälle taia koskaan katsahtaa.

Ennen minä sinun kanssasi joisin vettä virrasta,
Ennenkun mutten tyttöin kanssa olutta joisin tuopista.

Nimesi mä kirjoittelen hopiahahan, kultahan,
Kuvasi mä kätkielen syämeni pohjahan.

Vaikka tuhat, tuhat kertaa mielesi olen rikkonut,
Minusta sa kuitenkin et ole poies luopunut!

Eikä ajat eikä valvat taia meitä eroittaa,
Eikä maailman esivallat väliämme vieroittaa.

Tieän kyllä, että kaikki soisit minun sortuvan,
Saisit myöski sinun poies puolestani luopuvan,

Mutta ystävätäs elä koskaan poies unhot!
Muistaa mahat aina häntä, vaikka onpi kaukana.

Taivaan Herra meiät vielä kerta yhteen auttavi,
Vaikka moni sen nyt kyllä mahottomaksi luulevi!

Vielä vieressäsi kerran iloisena istunen,
Surut, huolet, vaivat kaikki mielestäni heittänen!

Nyt mä laannan laulamasta, — hyvästi nyt kultani!
En voi la'ata suremasta, vaikka päätän virteni.

Jos nyt joku tietää tahtoo, kuka virrén tehnyt on,
Niin se oli nuori poika, — Nuorukainen onneton.

25. Kreivin sylissä istunut.

Minä seisoin korkialla vuorella,
Viheriäisessä laksossa,

Näin nä'in minä laivan seilaavan,
Kolme kreiviä laivalla.

Ja he laskivatten laivan rannalle,
Kävit maallen astumaan.

Ja se nuorempi kreivistä kaikista
Tuli minua kihlaamaan.

Hän otti sormuksen sormestaan,
Ja se oli kultanen.

»Katsos nyt, minun piikani ihana,
Sinä saat tämän sormuksen.»

»Ota en, minä ouoilta sormusta,
Mua kielsi mun äitini.»

»Ota pois, pane sormus sä sormeesi,
Sitä ei näe äitisi.»

»Mihin panen minä nyt tämän sormuksen,
Että minun äitini näe!»

»Sano laksossa tuolla kun kävelin,
Tämän sormuksen löysin mä.»

»Elä opeta minua valheesen,
Sen äitini ymmärtää;

Paljo parempi on minun sanoa —
Olin nuoren kreivin sylissä.»

Ja se ilta oli lämmin, ihana,
Ja linnut ne lauloivat,

Keto allansa kaunis ja vihanta,
Kukat ke'olla kasvoivat.

Likka istui kreivinsä sylissä,
Moni muistui mielehen;

Yö joutui ja päivä oli laskenut,
Hän nukkui kreivin vierehen.

Aamulla koska likka heräsi,
Hän oli ihan yksinään;

Pois oli laiva lähtenyt rannalta,
Pois kreiviki vierestään.

»Voi, voi mua vaivaista piikaista!

Kuinka onneton nyt minä lienen,
Ota pois meri, vie tämä sormuskin,
Mitä tällä mä käessäni teen.»

»Nyt näen mä sen ehkä myöhänkään,
Että muita hän rakasti,
Minun jätti surussani itkemään,
Ja vieokkaasti vietti.»

29. Velisurmaaja.

»Mistäs tulet, kustas tulet,
Poikani ilonen?»
»Meren rannalta, meren rannalta,
Äitini kultanen.»

»Mitä sieltä tekemästä,
Poikani ilonen?»
»Hevostani juottamasta,
Äitini kultanen.»

»Mist' on selkäsi saveen tullut,
Poikani ilonen?»
»Hevonen huiskasi hännällensä,
Äitini kultanen.»

»Mist' on jalkasi vereen tullut,
Poikani ilonen?»

»Hevonen polkasi rauallansa,
Äitini kultanen.»

»Mist' on miekkasi vereen tullut,
Poikani ilonen?»

»Pistin veljeni kuoliaksi,
Äitini kultanen.»

»Mintähen sinä veljesi pistit,
Poikani polonen?»

»Mintähen naistani nauratteli,
Muorini kultanen.»

»Minne nyt sinä itse joutut,
Poikani polonen?»

»Muille maille vierahille,
Muorini kultanen.»

»Minne heität taattosi vanhan,
Poikani polonen?»

»Mieron verkkoja paikatkoon,
Muorini kultanen.»

»Minne heität maammosi vanhan,

Poikani polonen?»
 »Mieron rihmoja kehrätköhön,
 Muorini kultanen.»

»Minne heität naisesi nuoren,
 Poikani polonen?»

»Mieron miehiä katselkohon,
 Muorini kultanen.»

»Minne heität poikasi nuoren,
 Poikani polonen?»

»Mieron koulua kärsiköhön,
 Muorini kultanen.»

»Minne heität tyttösi nuoren,
 Poikani polonen?»

»Mieron karjoja kaitsekohon,
 Muorini kultanen.»

»Koskas sieltä kotihin käännyt,
 Poikani polonen?»

»Konsa korppi valkenevi,
 Muorini kultanen.»

»Koskas korppi valkenevi,
 Poikani polonen?»

»Konsa hanhi mustenevi,
 Muorini kultanen.»

»Koskas hanhi mustenevi,
 Poikani polonen?»

»Konsa kivi veen päällä pyörii,
 Muorini kultanen.»

»Koskas kivi veen päällä pyörii,
 Poikani polonen?»

»Konsa höyhen pohjaan painuu,
 Muorini kultanen.»

»Koskas höyhen pohjaan painuu,
 Poikani polonen?»

»Konsa päiviä syänyöllä paistaa,
 Muorini kultanen.»

»Koskas päivä syänyöllä paistaa,
 Poikani polonen?»

»Konsa kuuhut kuumasti polttää,
 Muorini kultanen.»

»Koskas kuuhut kuumasti polttää,
 Poikani polonen?»

»Konsa tähet taivaalla tanssii,
Muorini kultanen.»

»Koskas tähet taivaalla tanssii,
Poikani polonen?»

»Konsa kaikki tuomiolle tullaan,
Muorini kultanen.»

30. Kultani kukkuu.

Minun kultani kaukana kukkuu,
Aina Saiman rannalla;
Ei ole ruuhta rannalla,
Joka minun kultani kannattaa.

Ikävä on aikani, päivät on pitkät,
Surutont' en hetkeä muista'kaan;
Voi mikä lienee tullutkaan,
Kun jo ei kultani kuulu'kaan!

Toivon riemu ja autuuden aika
Suruani harvon lievittää;
Rintani on kun järven jää,
Kukapa sen viimenki lämmittää?

Kotka se lenteli taivahan alla,
Sorsa se souteli aalloilla;
Kulta on Saiman rannalla,
Lähteä ei tohi tuulelta.

Tuuli on tuima ja ankarat aallot,
Ruunet on rannalla pienoiset;
Ruuhet on rannalla pienoiset,
Kultani sormet on hienoiset.

Elä lähe, kultani, aaltojen valtaan! —
Aallot ne pian sinun pettäisi.
Sitte ei suru mua heittäisi,
Ennenkun multaki peittäisi.

II. Muutamia Runon sanoja.

5. Tuuvittaissa.

Minä tuuvin tuttuani,
 Liekuttelen lintuani,
 Kasvattelen kaunoistani,
 Ihanaistani imetän.
 En tiä imetteliä,
 En katala kasvattaja,
 Mitä miksiki imetän,
 Kuta kuksi kostuttelen;
 Imettelenkö iloksi,
 Vai imetän itkukseni,
 Vaalin lasta vaivoikseni,
 Tuuvittelen tuskikseni,
 Huolikseni huiskuttelen,
 Kaihokseni kasvattelen.

Noin ne ennen eukot laulo,
 Muorit muinaiset saneli:
 »Kiitä huomenna hevoista,
 Partasuuna poikoasi.
 Tyttölasta miehelässä,
 Itseäs i'än lopulla!»

Usein utuinen äiti,
 Lapsen kantaja katala,
 Rinnan suuhun rientelevi,
 Nännin suuhun survoavi,
 Ei taia tajua panna,
 Eikä miehuutta lisätä;
 Mielt' ei panna puntarilla,
 Kaata ei kauhalla älyä.

7.

Mikä lie minusta nähty,
 Kuka kummanen katsottu,
 Kun ei suostu suuret sulhot,
 Sulhot suuret ja soriat!
 Moni moitti muotoani,
 Moni katso kasvojani,
 Moni varttani valitti,
 Hoki varren hoikkeutta.
 On mulla mokoma muoto,
 Kun on muovon moittioilla;

Onpa kasvo kaunokainen,
 Kun on kasvon katsojoilla;
 Viel' on varteni valittu,
 Kun on varren valitsioilla.
 Mure on mulle muovon tuonut,
 Itku kasvon kaunistanut,
 Huoli varteni valanut.
 Vielä tälle varrelleni,
 Kanssa näille kasvoilleni,
 Sekä muille muovoilleni
 Suuret sulhoset tulevat,
 Miehet ankarat ajavat,
 Käyvät korkiat kosiat.

Kun ei muita tulle'kana,
 Ei sopine suurempia,
 Ankarampia ajane,
 Niin tulevi Tuonen sulhot,
 Kulkevi Manan kosiat,
 Jotk' ei moiti muotoani
 Eikä katso kasvojani,
 Ei ne varttani valitse.
 Sitte tuonne saahessani
 Tuonen sulhojen tuville,
 Appi ei paitoa anone,
 Vaattehuksia anoppi,

Kyty ei kysy kintahia,
 Natolapsi nauhanpäitä.

11.

Hyvä tyttönen elämä,
 Kaunis käyä karvapäänä,
 Viili olla villapäänä,
 Viili villahartiana;
 Kyll' se huntu huolta tuopi,
 Palmikko pahoja mieltä,
 Liinalakki liemmaksi!
 Hyvä tyttönen elämä,
 Kaunis käyä karvapäänä,
 Mies ei toru milloinkana,
 Eikä ukko se urise,
 Poik' ei potki polvillani,
 Tyttö ei tyrsky kätkeyessä,
 Laps' ei räähä lattialla!
 Hyvä tyttönen elämä,
 Kaunis käyä karvapäänä;
 Kun tulee tuleva vuosi,
 Kolmansa kovempi vuosi,
 Käs' ei pääse kätkeystä,

Jalk' ei kätkeyn jalasta;
Sormet lapsen soutimelta!

12. Kuokkavierasten moite-laulu Häissä.

Näin on häitä häilättihin,
Pitoloita pillattihin;
Ei niin pieniä pitoja,
Kuss' ei kuutta kuokkamiestä.
Nälkäpä mi'un on näissä häissä,
Pitoloissa pienissäki,
Nälkäpä näillä nuotehilla,
Nälkä muilla vierahilla;
Ei oo Kaasen kattilassa,
Eik' oo nuoren uu'en miehen;
Lepikolle lehmät lypsiit,
Kannoille kanat munivat.
Vast' on kerran keitetynä,
Ei sekään oo meitä vasten:
Vasten muita vierahia!
Tuotako vaivainen varajat,
Tynnyrisi tyhjenevän,
Puolikkosi puolenevan?
Vast' on syöpä, vast' on saapa,
Vast' on alkuhun tuleval . . .

14.

Läkkäm' mustat muille maille,
Tuhmat toisille vesille,
Siellä mustat valkenemma,
Tuhmat selviksi tulemma:
Saksan vesi virvottaapi,
Saksan saipua peseepi . . .

16.

Tanssikaamme me tasaset,
Notkukaamme nuorukaiset
Tällä nuorella iällä,
Ihanalla varrellamme
Nuoren miehen mieltä myöten;
Nuoren miehen miel' tekevi,
Sulhaisen syän syttyvi
Oven suussa orren alla,
Peräpuolell' penkin alla,
Taikinapytyn takana. . . .

20.

Kun mun kultani tulisi,
Armahani asteleisi

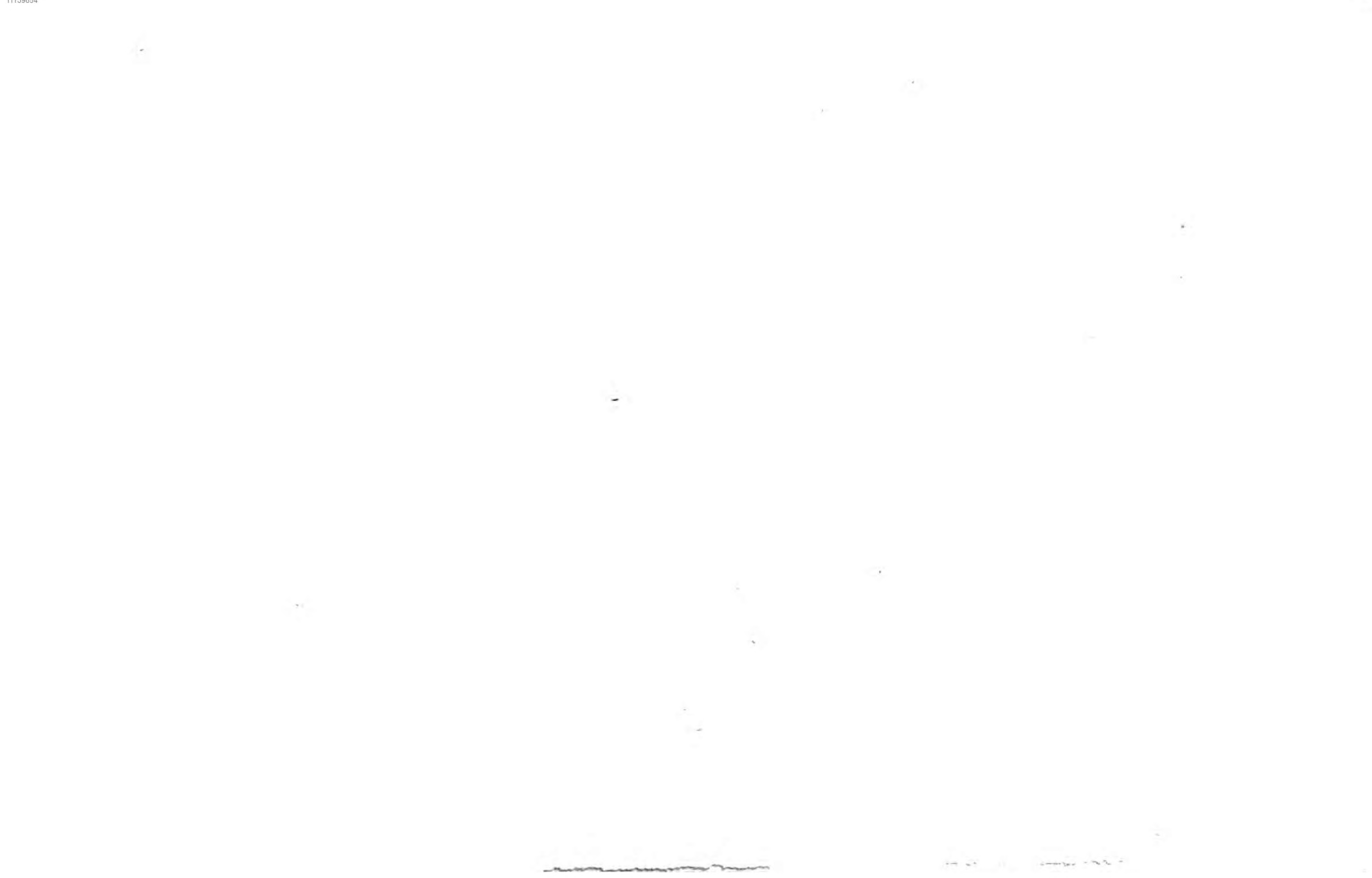

Tuntisin ma tuon tulosta,
Arvoaisin astunnasta,
Jos ois vielä virstan päässä,
Tahikka kahen takana.
Utuna ulos menisin,
Savuna pihalle saisin,
Kipunoina kiiättäisin,
Liekkinä lehauttaisin;
Vierten vierehen menisin,
Lupostellen suun etehen.
Tok' mie kättä käppäjäisin,
Vaikk' ois käärme kämmenellä;
Tok' mie suuta suikkajaisin,

Vaikk' ois surma suun e'essä;
Tok' mie kaulahan kapuisin,
Vaikk' ois kalma kaulaluilla;
Tok' mie vierehen viruisin,
Vaikk' ois vierus verta täynnä.
Vaarp' ei ole kullallani,
Ei ole suu su'en veressä,
Käet käärmeheh talissa,
Kaula kalman tarttumissa;
Suu on rasvasta sulasta,
Huulet kun hunajameestä,
Käet kultaiset, koriat,
Kaula kun kanervan varsil

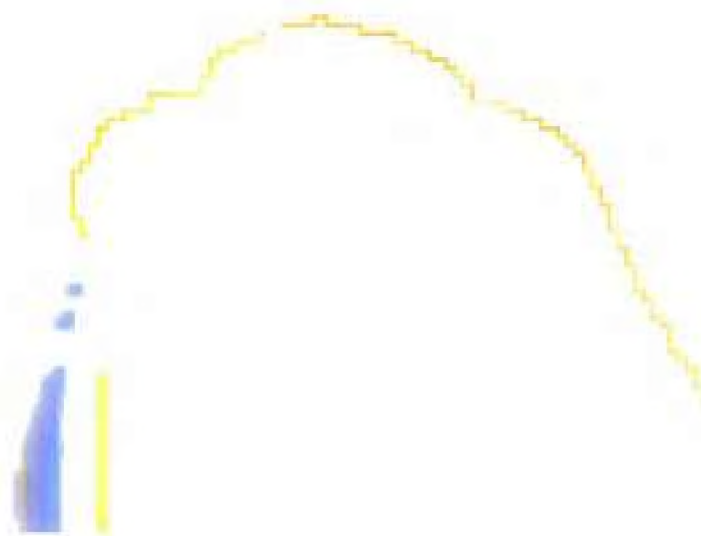

Hinta 75 kop. hopeassa.

